

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE „COSTIN C. KIRIȚESCU”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Casa Academiei Române, str. 13 Septembrie nr. 13, sector 5, cod 76117, București
Tel: +4021-318.24.61 Fax :+ 4021 – 318.24.62
Web: [Http://www.iccv.ro](http://www.iccv.ro) E-mail: iccv@iccv.ro

MASA ROTUNDĂ "REGIONALIZAREA"

În cadrul Conferinței internaționale „Către o societate bună. Perspective europene” (24-26 octombrie, ICCV, București), a fost organizată o masă rotundă pe tema regionalizării.

La această masă rotundă au participat cercetători români și străini și au luat cuvântul: prof. Ioan Mărginean (moderator), dr. Iulian Stănescu (București), cercetător Mihai Dumitru, dr. Mariana Stanciu (București), Ștefan Buzărnescu (Timișoara), Victor Mocanu și Andrei Dumbrăveanu (R.Moldova), Maria Viarenich (Belarus).

În pregătirea mesei rotunde au fost identificate două obiective de interes, și anume: a) cum se poate imprima o mai bună funcționalitate regiunilor de dezvoltare, opt la număr, delimitate încă din anul 1997; b) dacă este necesară regionalizarea administrativă și cu ce argumente se susține aceasta.

Discuțiile s-au axat mai ales pe tema regionalizării administrative, iar concluzia unanimă a fost că ea **nu este necesară**, mai mult ar putea avea efecte cu totul nedorite de diluare a unității statale.

Argumentele care se aduc de obicei în favoarea regionalizării administrative nu sunt întemeiate și sunt mai degrabă simple afirmații, de tipul: "Prin regionalizare administrativă se va...":

1) "Se va realiza descentralizarea".

Acest proces, necesar, se poate chiar mai bine realiza pe cele două niveluri administrativ-teritoriale existente: județe și localități. De fapt, dacă s-ar crea regiunile, acestea ar urma să ia ceva din ceea ce ar putea aparține județelor. Deci în realitate ele ar împiedica o cât mai reală descentralizare, prin apropierea deciziei de cetățean.

2) "Se va facilita o mai puternică dezvoltare în teritoriu, inclusiv prin implementarea unor proiecte mari de infrastructură și o mai bună absorbție a fondurilor europene"

Nici acest argument nu are întemeiere, dar este prezentat atât pentru a face regionalizarea administrativă mai atractivă, dar și pentru a justifica nerealizările de până acum în domeniul respectiv. În realitate, se pot încheia parteneriate între județele ce ar urma să fie implicate într-un proiect comun. Dacă granițele dintre județe sunt un impediment acum, în viitor acesta se va muta la granițele dintre regiunile administrative. Se pot reglementa mai bine modalitățile de creare de parteneriate, nu doar la nivel de regiuni de dezvoltare, ci și între județe adiacente, din aceeași regiune de dezvoltare sau din regiuni diferite. În fapt, principalele dificultăți în atragerea de resurse din fondurile europene se referă la posibilitățile financiare de co-finanțare din partea beneficiarilor de proiecte și a statului român, precum și birocratizarea excesivă. La aceste niveluri ar trebui acționat pentru creșterea capacității de absorbție a fondurilor respective.

Pe de altă parte, în susținerea regionalizării administrative din teritoriu se identifică două motivații ce nu ar trebui încurajate:

1) din partea celor care speră ca orașul lor reședință de județ să devină centrul de reședință regională, astfel încât să își sporească resursele și/sau să le fie satisfăcute orgoliile.

2) din partea celor care doresc o autonomie teritorială pe criterii etnice.

Experiența țărilor care au subdiviziuni regionale arată că acestea sunt funcționale dacă se bazează pe unitate statală (Germania și alte țări), și nu pe etnicitate.

Totodată se resimte nevoia unor **corecții în delimitarea regiunilor de dezvoltare**, opt la număr, pentru a le face mai viabile și deci mai funcționale. La trasarea pe hartă a acestor regiuni de dezvoltare, considerate și Unități Teritoriale Statistice de nivel II, s-a avut în vedere complementaritatea economică a diferitelor zone care ar facilita dezvoltarea uniformă la nivelul țării și mai puțin s-a urmărit adecvarea la politici specifice de dezvoltare. Realitatea este că în cei 15 ani de existență a regiunilor de dezvoltare nu s-au obținut progrese notabile în domeniu, așa încât apare ca primă necesitate optimizarea lor.

Mai întâi, este de reținut că aceste regiuni de dezvoltare sunt prea întinse ca arie geografică. Singurul criteriu de delimitare a regiunilor de dezvoltare prevăzut în reglementările UE se referă la dimensiunea unităților teritoriale statistice (între 800 mii și

3 milioane locuitori pentru nivelul II). Prin urmare, în România ar putea fi cel puțin 6 și cel mult 25 astfel de regiuni de dezvoltare. Probabil nu ar fi necesare mai mult de 12.

De exemplu, regiunea Sud-Est include județele Constanța, Tulcea, Galați, Vrancea, Brăila și Buzău, fiind foarte eterogenă în privința profilului economic și caracteristicilor de relief. Județele Dobrogei fie alcătuiesc singure o regiune, fie sunt aduse împreună cu zona cu care are și conexiunile feroviare, șosele, autostradă, canalul navigabil Dunăre-Marea Neagră (județul Ialomița).

Și alte redelimitări ale regiunilor de dezvoltare ar fi necesare. Dacă se urmărește ca prin regiunile respective să se facă simțită influența unor poli de dezvoltare, atunci unele dintre ele sunt prea extinse, iar altele ar trebui extinse. Un caz aparte este cel al regiunii București–Ilfov, izolată în raport cu aria sa de influență: dacă nu devine polul principal al regiunii Muntenia, ar trebui cel puțin să încorporeze județul Giurgiu.

O cât mai bună delimitare a regiunilor de dezvoltare ar urma să se realizeze pe baza unor analize aprofundate, tocmai din perspectiva unor politici coerente specifice.

* În zilele de 24-26 octombrie 2013, la București, s-a desfășurat Conferința Internațională "Către o societate bună. Perspective europene", în organizarea Asociației Române de Sociologie, împreună cu Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Universitatea din Oradea, în parteneriat cu alte institute de cercetare și universități din țară și sub auspiciile Societății Internaționale de Studiere a Calității Vieții, Grupul de cercetare "Indicatori sociali" din cadrul Asociației Internaționale de Sociologie și Societatea Internațională de Indicatori pentru Copil.

La Conferință au participat peste 200 de persoane, s-au desfășurat două sesiuni plenare, o serie de secțiuni paralele, mese rotunde și workshop-uri.

Moderator masă rotundă „Regionalizarea”

Prof. univ. dr. Ioan Mărginean

Director adjunct ICCV